

HISTORISKE ORD+

I sin tale på det "historiske møtet" den 25. sept. sa Reichskommissar Terboven:

"På krigens forløp har vi (d.v.s. tyskerne i Norge) svært liten innflytelse. Men på den indre utvikling i Norge har vi all innflytelse."

La oss stanse opp og se litt på disse to setningene. La oss bortse fra at der vel består en hviss sammenheng mellom krigens forløp og utviklingen i Norge. La oss se på den siste setningen: På utviklingen i Norge har vi all innflytelse.

Uttalelsen viser tydelig hva Terboven mener om "ministrene" og N.S. men ellers er den nokså tåpelig. La oss innrømme at i øyeblikket rider de oss, hr. Terboven og hans svenner. Men hva ville vi si om en rytter som sa:

"På min hests prestasjoner har jeg all innflytelse."

Jeg tror vi ville si "Den mannen er for dum til å være kavalerist." Det er noe som heter hestens prestasjonsevne. Dernest er det noe som heter dens vilje. Det kunne tenkes at hesten ble ståa. Det kunne endog tenkes (O, formastelige tanke) at den kastet rytteren av. Liggende på ryggen i grøften kunne da rytteren passe gjenta: "På min hests prestasjoner har jeg all innflytelse!"

Så kunne han se om setningen løftet ham op av grøften.

Det har vært sagt ofte at den tyske militære dyktighet beer stor. Men noe later til å være iveien med den tyske sivile forstand.

I et hvert fall: Herr Reichskommissar ~~fa~~ für die besetzten norwegischen Gebiete Terbovens uttalelse står som et ganske smukt utslag av det vi kunne kalle Führeridioti.

På den har vi dessverre ingen innflytelse.

ETTER TO ÅRS KRIG.

Etter Veckojournalen nr. 35 1941

Slutten av en bok av Øverste W. Kleen.

Krig er politikk ført med militære midler, diplomatiet tar krigsmakten til hjelp. Politikk og krigsførsel går hånd i hånd.

Når man skal avslutte en bok om resultatet av de to krigsårene, må man altså ta hensyn til resultatene, både på de politiske og militære frontene. Man kan ikke skille dem, men må bedømme dem ved siden av hverandre, og holde fast at krigens bare er et middel i politikens tjeneste. Militære seire uten politiske resultater er verdiløse, man pleier å kalle dem Pyrrhus-seire.

Den nåværende krig har tatt sitt preg av de fullstendig forskjellige forutsetninger hos de to hovedmotstandere. Tyskland var absolutt militært overlegent ved krigens begynnelse, dette foranlediget at den tyske ledelsen så bort fra politiske synspunkter og ~~hensyn~~ hensyn og innskrenket seg til å vareta fordelene ved denne militære overlegenhet.

gjaldt

Det gjaldt å vinne store politiske resultater ved raske og overveldende militære seire. Man regnet ikke med antallet av motstander-stater. Man regnet bare med at de skulle slåes ned for fote, den ene etter den andre.

Seirene er vunnet, men de kunne ikke utnyttes politisk i samme mon. Krigsmakten har føyet erobring til erobring og dermed skapt politiske fronter på hvilke slett ingen seirer er vunnet, uten at det føres en politisk stillingskrig.

Etterat Fofen var underkøet ved Tyskland fred. Det samme gjentok seg etter at Frankrike hadde brutt sammen, og med samme negative resultat. De militære seirene ledet altså ikke til det ene etterstrepte FRED.

Herav kan det bare dras en sluttsats. Man hadde gjort fullstendig riktige strategiske beregninger men bedømt den politiske situasjon ganske feil. Det nødvendige samspillet mellom politikk og krigsførsel saknes.

Militært sett har Tyskland enda bare inntatt forpostene til den festning som utgjøres av det Britiske Imperium. Da det gikk opp for ledelsen at festningens besetning ikke ville gi opp, selv om forpostene falt, måtte Krigsmakten settes inn mot hovedfestningen. Dette skjedde i august - september 1940. Da man forsøkte å berede vei for invasjonstroppene som sto i full beredskap på voldgravens søndre strand. Forsøket misslyktes på grunn av antiluftskytsets innsatser, og på grunn av befolkningens standhaftighet.

Slaget mot Storbritannien ble en seier for forsvarene som ved den også fikk anledning til å fullføre sin, i fredstid forsømte; opprustning, og dertil politisk forberedde krigens fortsettelse. Dette ledet til en viktig politisk fremgang, nemlig U S A's faktiske tilslutning ved siden av moderlandet. Dermed var U S A's veldige krigsmaskine stillet til imperiets tjeneste. Denne politiske seier har allerede kunnet bli utnyttet strategisk, nemlig i slaget om Atlanterhavet. Amerikas orlogsmenn og flystridskrefter har overrøtt forsvaret av den britiske sjøfarten mellom Amerike og Island, og dette medførte en kraftig effektivisering av handelsbeskyttelsen og frigjøring av britiske stridskrefter.

Den tyske ledelsen forutsa krigens seierrike slutt i året 1941. Da var forutsetningen enten å utsulte Storbritannia eller også invasjon. Uthungringen mislyktes og invasjonen hadde ikke forsøkt enda. I steden har den tyske krigsmakten vendt seg i andre retninger. Først mot og over Middelhavet, og siden mot øst. Ettersom Krigen jo føres mot Britiske imperiet, og seieren forutsettes moderlandets fall; må vel nødvendigheten av å rette krigsmaskinen i andre retninger, betraktes som en militær misregning.

Det har vist seg i to tilfeller. Den første offensiven ble rettet mot og over Middelhavet, og hadde den dobbelte hensikten å hjelpe den hårdt italienske bundsforvandten, og dertil å skape et fordelaktig utgangsleie for et anfal mot den britiske stillingen i det østre Middelhav.

Strategisk sett, og altså ikke Italia sterk nok, men måtte ha et krafttilskudd fra Tyskland. Desuten pårepte briterne slaget mot Egypt og den nære Orient, og gikk til motangrep og tok Syria.

I nord-Afrika har briterne initiativet. Det har ikke lyktes de tysk-italienske tropper å forminske den fare som truer forbindelsen til Egyptfronten. Denne trussel som utgjøres av Tobruk, og i Egypt bereder briterne seg på offensiven. Det er velkjent at tyskerne enda sender de tropper de kan avse til Nord-Afrika. Det er jo et godt bevis for at Italia trenger hjelp.

Den forborgen trussel som på tross av vennskapspakten ble utøvet mot Tyskland av Sovjetunionen 23. aug. 1939, foranlediget det tyske overfallet den 22. juni. 1941

Forbindelsen mellom dette overfallet og fellrekningen i Middelhavet og den nære Orient, tross seirene i Grekenland og Jugoslavia er umiskjennelige. Man skimter også heri følgende av de mislykte anfallet på Storbritannia. Britiske imperiet har sammen med U S A et krigspotential som er Tyskland langt overlegen. Det må skje en utjevning. De stoffer som Tyskland har størst mangel på finnes i store mengder i søndre Sovjet-Russland og i den nære Orient. Det var altså politiske og økonomiske grunner som avgjorde anfallet på Sovjet-Unionen. Etter en erobring av Svartehavets nordlige kyst, skulle et anfall mot den nære Orient kunne foretaes med meget gunstige forutsetninger, selv fra Middelhavet.

Ukraine, Kaukasus og Mosulområde skulle sette Tyskland istand til å føre en langvarig krig, samtidig som at faren ved Russisk innblanding ble forminsket. Feltoget i øst innbær, tross sine veldige seirer i hvis mon en militær misregning for tyskerne, som jo hadde trodd å kunne føre krigen til en seierrik slutning langt tidligere, men hvordan det enn slutter strategisk sett, så blir følgen en ny politisk front og det til og med en front hvor en må forutse at vanskeligheten blir større og langt mere kraftforbrukende enn de andre. Det må jo kreve et uhørt oppbud av administrative krefetr hvis man skal kunne bringe rede i de kaotiske forhold i det herjede Ukraina. Og så videre bringe det d er hen at en kan nyttegjøre seg rikdommene.

Mens krigen raser i Russland, samler briterne seg i den nære Orient og det sier seg selv at det der er en hær på 4000 mann bare i Irak. Nære Orienten kan bli en hård nøtt å knekke etter den russiske.

Og imidlertid vokser det britiske imperiets militære styrke. Det får enda en vinter på seg til å fullbyrde sine rustninger. En vinter vunnet gjennom russernes motstand.

Forutsett at Storbritannia klarer matkrisen på våren 1942 kommer imperiet ved vårens begynnelse 1942 å stå også militært som jevnbyrdig motstander mot Tyskland. Da er Tysklands overlegenhet i luften ophørt.

Dermed er egentlig statusen for de første to krigsårene ophørt. Det har ikke lyktes Tyskland å tiltvinge seg fred, og antallet av Tysklands fiender har siden krigsutbruddet mot Polen øket med det britiske imperium, Frankrike, Danmark, Norge, Holland og Belgien, Luxemburg, Grekenland, Sovjetunionen og ikke minst U S A. Mot denne lange rekken av nye fiender kan Tyskland stille Italia, Ungarn, Rumænien og Finland.

Da krigen brøt ut 1. sept. 1939 kunne man følge krigshendelsene på et kart over Polen. Etter to års krig må man ha en globus for å følge begivenheternes gang. Krigen har utviklet seg til en verdenskrig. Ved begynnelsen av det tredje krigsåret er Tysklands politiske og militære stilling denne: For å vinne krigen må den tyske krigsmakten fullføre de militære seire i Russland til en politisk, deretter beseire Tyrkiet og erobre den nære Orient, for å skape de økonomiske forutsetninger for å kunne fortsette krigen og til slutt rette dødsstøtet mot de to angelsaksiske verdensmaktene.